

UNIVERS INGINERESC

BILUNAR DE OPINIE ȘI INFORMARE Director fondator: Mihai Mihăiță Anul XXXVII Nr. 15 (853) 1 – 15 august 2026

„Omului îi trebuie un vis ca să suporte realitatea.” (Sigmund Freud)

Comportamentul economic proactiv, cheia depășirii crizelor actuale

Cele mai recente informații și analize confirmă persistența unor fenomene și procese macroeconomice, multe dintre acestea fiind scoase în evidență de agențiile de rating.

Dacă examinăm actele decizionale la toate nivelurile și în toate domeniile, constatăm lesne că o pondere în creștere o au componentele **economiei comportamentale**, ramură relativ nouă a științelor economice. Bunăoară, depășirea – fie și numai temporară – a actualei crize energetice presupune luarea în considerare nu numai a criteriilor raționalității economice și tehnice, ci și factori cognitivi, psihologici, emoționali, sociali etc., care determină, de regulă, eficiența măsurilor preconizate și, în final, aplicate. S-a demonstrat că persoanele cu drept de decizie de la nivelul macro până la cel micro și viceversa au acționat și acționează sub impulsul și sub presiunea timpului și a gravității situațiilor, în funcție de competență și, deopotrivă, de factorii psihologici și etici, precum responsabilitatea, receptivitatea la semnalele realităților în permanentă mișcare și transformare.

Jurnal de bord

Modelele **comportamentale** sunt, desigur, caracterizate printr-o mare diversitate, însă elementele comune constau, în esență, în punerea în valoare, într-o manieră integrată și integratoare, a cunoștințelor, a abilităților, a empatiei față de cei care sunt vizați de o măsură sau alta, individual și/sau colectiv.

Toate acestea reprezintă **comportamente** mai mult sau mai puțin adecvate obiectivelor care se cer atinse, precum și dezideratelor nu numai ale raționalității economice, ci și ale celor care au un caracter net afectiv. În formula clasică (ușor parafrazată), potrivit căreia „*oamenii suntem și nimic din ceea ce este omenesc nu trebuie să lipsească*”,

Credit foto: www.magnific.com

se concentrează abordările științifice în strânsă îmbinare cu întreaga gamă a sentimentelor celor care decid și materializează măsurile stabilite pentru prezent și pentru viitorul previzibil.

În siajul considerențelor și considerațiilor expuse în comentariul de față

se înscriu percepția și acțiunile care decurg din evaluările operate de agențiile internaționale de rating, subiect de prim-plan aflat la ordinea zilei în țara noastră. Riscurile, provocările, dar și oportunitățile care rezultă – la nivel național – din evoluțiile interne, din strategii și tactici în curs de aplicare constituie repere obligatorii pentru fiecare întreprinzător, pentru fiecare firmă. **Gradul** de atractivitate pe care îl prezintă pentru investitorii interni și externi economia noastră națională constituie pivotul evaluărilor publicate în această perioadă de agențiile internaționale de rating. Acest **grad** este determinat, în mare măsură, de ceea ce se definește prin **economia comportamentală**. Dacă ne referim și la alt dicton clasic, respectiv la cel care susține că „*nimic nu este mai practic decât o teorie bună*”, observăm – fără dificultăți – cât de mare este rolul managerilor și managementului, inclusiv în rândurile comunității ingineresti, în eforturile de depășire a dificultăților provocate de crizele suprapuse cu care ne confruntăm.

O combinație optimă între prudență și curaj se dovedește a fi un comportament adecvat stărilor de spirit și de fapt care se manifestă în aceste zile. O demonstrează deosebit de convingător politicile investiționale. Cu prudență, cu parcimonia strict necesare în alocarea resurselor, întreprinzătorii, managerii de succes înfruntă riscurile cu un nedezmănit curaj, dublat, însă, și de calcule riguroase. Faptul că în primul semestru al acestui an s-au înregistrat progrese notabile în privința cheltuielilor de capital atestă tocmai valabilitatea unui **comportament economic proactiv**.

Datele statistice recente permit, fiecare în parte și toate în ansamblu, să se anticipeze, în linii mari, tendințele pozitive și cele negative din perioada următoare. În primă și în ultimă instanță, realismul potențat de spiritul creativ se cere potențat, la rândul lui, de competență și responsabilitate. (T.B.) ■

Ratingul de țară. Perspective strategice macroeconomice, provocări și oportunități pentru inginerii-manager (pag. 4 – 5)

Progres în cadrul proiectului Neptun Deep: platforma offshore de producție a fost instalată în Marea Neagră

◆ Începerea extracției este estimată pentru 2027

Romgaz și OMV Petrom au finalizat instalarea platformei de producție offshore pentru **Neptun Deep**, marcând una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea celui mai mare proiect de gaze naturale din România. „Proiectul rămâne în grafic pentru începerea producției în 2027 și va contribui la consolidarea securității energetice a României și a regiunii”, se menționează într-un comunicat al OMV Petrom.

Situată în zona cu ape de circa 120 de metri adâncime, „Neptun Alpha” cântărește 16 500 de tone și are o înălțime totală de peste 225 de metri. Atât structura de susținere (jacket), cât și structura superioară (topsides) au fost fabricate de Saipem, pe șantierul său din Arbatax (Italia), respectiv Karimun (Indonezia). Instalarea platformei s-a făcut cu ajutorul Saipem 7000, a treia cea mai mare navă-macara semi-submersibilă din lume, care utilizează tehnologie avansată de ridicare și poziționare offshore.

„Neptun Deep este un proiect strategic pentru România, care va contribui la securitatea energeti-

Credit foto: www.magnific.com

că a țării și la reducerea dependenței de importuri. Instalarea platformei de producție în Marea Neagră reprezintă una dintre cele mai importante etape ale proiectului și confirmă progresul constant al acestuia. De asemenea, am finalizat 6 din cele 10 sonde de

(Continuare în pag. 2)

S-a actualizat Programul național de control al poluării atmosferice

Executivul a actualizat, prin HG, Programul național de control al poluării atmosferice, aprobat prin HG nr. 119/2023. Prin noul act normativ, se are

Credit foto: www.magnific.com

în vedere consolidarea politicilor și măsurilor necesare pentru reducerea emisiilor de poluanți atmosferici și îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul legislației Uniunii Europene.

„Actualizarea Programului are la bază rezulta-

tele studiului de specialitate elaborat în acest scop și vizează revizuirea politicilor și măsurilor de reducere a emisiilor, astfel încât acestea să răspundă evoluției datelor privind nivelul emisiilor și să contribuie la atingerea angajamentelor naționale asumate de România”, precizează Guvernul, într-un comunicat.

Hotărârea pune în aplicare prevederile art. 11 alin. (6) din Legea nr. 293/2018 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, cu modificările ulterioare, și creează cadrul necesar pentru implementarea și monitorizarea măsurilor revizuite, prin implicarea autorităților și instituțiilor publice responsabile, potrivit competențelor legale.

Necesitatea actualizării Programului a rezultat din datele inventarelor naționale de emisii de poluanți atmosferici, care arată că România înregistrează în continuare depășiri ale angajamentelor naționale de reducere a emisiilor pentru oxizii de

(Continuare în pag. 6)

Importante momente aniversare tehnico-economice în 2026 (VIII)

Continuăm – și în numărul de față – să readucem în atenția cititorilor date și fapte semnificative privind realizările științei și tehnicii românești și nu numai, înscrise prin aniversări „rotunde” în cronica lui 2026. Astfel, în acest an se împlinesc:

- 105 ani de la:**
- Descoperirea, de către Ștefan Procopiu, în timp ce își pregătea teza de doctorat la Sorbona, a depolarizării longitudinale a luminii de către birefringența electrică și magnetică a soluțiilor coloidale și a suspensiilor cristaline, fenomen care, la propunerea fizicienilor francezi A. Bontaric și J. Breton, este cunoscut ca „fenomenul Procopiu”;
 - Realizarea – între postul de radiotelegrafie de la Herăstrău și Școala Politehnică din București – a primei emisiuni experimentale de radiodifuziune din România, la numai un an după prima emisiune oficială pe plan mondial, în SUA;
 - Publicarea, de către Mihail David (unul dintre fondatorii geografiei fizice în

- țara noastră), a lucrării *Podișul sarmatic moldovenesc*, în care, pentru prima dată, se face raionarea acestei regiuni a țării noastre după principii geomorfologice;
- Începerea cercetărilor (1921 – 1927) la ghețarul subteran de la Scărișoara (jud. Alba), sub îndrumarea directă a savantului Emil Racoviță. Întrerupte timp de aproape 20 de ani, cercetările au fost reluate după 1947, când s-a descoperit și peștera de sub ghețar;
 - Înființarea, la București, a Institutului de seruri și vaccinuri „Dr. I. Cantacuzino”;
 - Începerea construirii la Dayton (SUA), de către inginerul George de Bothezat (inventator american de origine română), a unui elicopter cu patru rotoare portante, fiecare cu câte șase pale, antrenate de un motor Gnôme-Rhône de 170 CP. Elicopterul, care putea transporta două persoane, a fost experimentat cu succes la 18 decembrie 1922 și la 19 ianuarie 1923. Calculele privind traiectul Pământ – Lună – Pământ, efectuate de Bothezat după o meto-

- dă proprie, au fost consultate la pregătirea programului american Apollo de cercetare a spațiului cosmic;
- Apariția primului volum al lucrării *Introducere în chimia fizicală*, a chimistului Petre Bogdan, lucrare care reprezintă primul curs de specialitate în limba română și include patru volume: *Teoria cinetică* (1921), *Termodinamica* (1924), *Electrochimia* (1929) și *Radioactivitatea și structura materiei* (1929).
- 100 de ani de la:**
- Inaugurarea primei linii aeriene interne pe ruta București – Galați (183 km), pentru transportul de călători și marfă, deservită de avioane de fabricație italiană;
 - Înființarea, la Pietroasele (jud. Buzău), a primei plantații viticole experimentale, urmată, după anul 1939, de cele de la pepinierele Cotnari (jud. Iași) și Murfatlar (jud. Constanța), de la școlile de viticultură din Miniș (jud. Arad), Valea Călugărească (jud. Prahova) și Diosig (jud. Bihor), de la

- stațiunea Odobești (jud. Vrancea) etc.;
- Emiterea – de către inginerul Nicolae Vasilescu Karpen (care, începând din 1920, efectuase cercetări asupra fenomenelor electrochimice) – a ipotezei existenței electronilor liberi în lichide, elaborând teoria electronică a acestora. Ipoteza electronilor liberi a fost reluată abia în 1963 de cercetători francezi, pentru explicarea proceselor electrochimice de oxidoreducere în electroliți;
 - Construirea, la Întreprinderea Industria Aeronautică Română (IAR) din Brașov (înființată în 1925), a primului hangar pentru avioane cu o secțiune parabolică de circa 60 m deschidere. Lucrarea, îndrăzneată pentru acel timp, avea arce stabilizate prin contravântuiri la ambele capete;
 - Apariția *Catalogului sistematic al revistelor Bibliotecii Universitare din Cluj*, întocmit pe baza unui sistem propriu de culegere, clasificare, prelucrare și acumulare a datelor bibliografice ale lucrărilor, documentelor și fotografiilor. ■

INS: Rețeaua de canalizare s-a extins cu peste 3500 km în 2025

La sfârșitul anului 2025, *lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile*, pe total țară, era de 98 718,5 km, cu 1781,8 km mai mare (1,8%) față de situația existentă la sfârșitul anului 2024, relevă datele publicate de Institutul Național de Statistică (INS).

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor la nivel de total țară a fost, la sfârșitul anului 2025, de 806 010 mii mc, cu 3066 mii mc mai puțin față de anul 2024. Din această cantitate, apa potabilă distribuită pentru uz casnic a fost de 607 313 mii mc, reprezentând 75,4% din total.

Proporția apei potabile distribuită consumatorilor care au instalate apometre, în totalul distribuit, a fost de 96,5%, diferența de cantitate de apă potabilă distribuită fiind înregistrată în sistem „paușal”.

În ceea ce privește *rețeaua de canalizare*, datele INS relevă că, în anul 2025,

activitatea de evacuare a apelor uzate din gospodăriile populației și din unitățile economice și sociale s-a desfășurat în 315 municipii și orașe și în 1381 comune. Lungi-

Credit foto: www.magnific.com

mea totală a rețelei de canalizare la sfârșitul anului 2025 a fost de 53 461,3 km, din care 28 837,9 km în municipii și orașe. Comparativ cu anul precedent, în anul 2025, lungimea rețelei de canalizare s-a extins cu

7%, respectiv cu 3503,2 km (903,9 km în mediul urban și 2599,3 km în mediul rural).

La sfârșitul anului 2025, *lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale* era de 52 407,9 km, din care 27 108,7 km în municipii și orașe.

În cursul anului 2025, s-au distribuit gaze naturale în 1030 localități, din care 255 municipii și orașe. Comparativ cu anul precedent, în anul 2025, lungimea conductelor de distribuție a gazelor naturale s-a extins cu 1435,5 km (2,8%).

Volumul gazelor naturale distribuite la sfârșitul anului 2025 a fost de 7634,3 milioane mc, cu 305,4 milioane mc mai mult față de anul precedent. Din totalul volumu-

lui gazelor naturale distribuite în anul 2025, 3424,5 milioane mc au fost destinate consumului casnic, reprezentând 44,9% față de volumul total al gazelor naturale distribuite. Din volumul total al gazelor distribuite, 83,9% au fost distribuite în mediul urban.

Energia termică distribuită în anul 2025 a fost de 5 684 441 Gcal (cu 102 526 Gcal mai mult față de anul 2024), din care pentru populație 4 843 207 Gcal (cu 69 439 Gcal mai mult față de anul 2024). Energia termică a fost distribuită în 56 localități din România, din care 49 municipii și orașe.

Potrivit INS, la 31 decembrie 2025, *suprafața intravilană* înregistra 480 561 ha, cu 1698 ha mai mult față de anul 2024. În aria municipiilor și orașelor, suprafața spațiilor verzi sub formă de parcuri, grădini publice, locuri de joacă pentru copii, terenuri ale bazelor și amenajărilor sportive era de 34 122 ha. ■

Progres în cadrul proiectului Neptun Deep: platforma offshore de producție a fost instalată în Marea Neagră

(Urmare din pag. 1)

dezvoltare, precum și instalarea conductei de 160 km care face legătura cu țărmul. Dezvoltarea proiectului continuă cu instalarea conductelor și ombilicalelor submarine între zăcămintele pentru conectarea elementelor offshore, etapă care va fi urmată de testări riguroase, pentru pregătirea producției estimate să înceapă în 2027”, a declarat directorul general al OMV Petrom, Christina Verchere, citată în comunicat. La rândul său, Cristian Hubați, membru al Directoratului OMV Petrom responsabil pentru Explorare și Producție, a afirmat că „instalarea unor structuri offshore de aproximativ 16 500 de tone, aproape cât două turnuri Eiffel, este o operațiune foarte complexă și de mare precizie. Structura de susținere a fost fixată pe fundul mării cu 8 piloni, fiecare cu diametrul de peste 2 metri. Platforma este complet automatizată și poate fi operată de la distanță. Având în vedere că este o platformă fără personal permanent la bord, construim de asemenea un

vas suport dedicat activităților de operare și mentenanță, care va putea găzdui până la 90 de persoane. Avansăm într-un ritm susținut cu execuția, siguranța fiind prioritatea noastră principală, pentru a asigura energie pe care ne putem baza pentru România și securitate energetică pentru regiunea noastră”.

„Proiectul *Neptun Deep* marchează succesiv realizări importante ce vor contribui la securitatea energetică a României. Operațiunea de instalare a platformei de producție offshore *Neptun Alpha* s-a efectuat la cele mai ridicate standarde de siguranță și vine în continuarea finalizării etapei de instalare a conductei de transport gaze. Este o realizare remarcabilă care validează atingerea obiectivelor și angajamentul nostru ferm de a livra acest proiect strategic. Menținem un ritm susținut în execuția lucrărilor offshore aflate în derulare pentru instalarea infrastructurii subacvatice la zăcămintele *Domino* și *Pelican Sud*, finalizarea sondelor și punerea în

funcțiune în anul 2027”, a spus, la rândul său, directorul general al Romgaz, Răzvan Popescu.

Conform managerilor Romgaz, proiectul *Neptun Deep* aduce o premieră istorică în industria gazelor naturale prin mobilizarea unei flote de nave de construcții offshore din lume de o magnitudine fără precedent în România și Uniunea Europeană. „Acest succes de proporții reunește un efort global de inginerie, fabricare, transport și instalare maritimă”, potrivit directorului general adjunct al Romgaz, Aristotel Jude.

Platforma va asigura procesarea gazelor naturale și direcționarea acestora către infrastructura de transport care le va aduce la țărm.

Infrastructura de producție a proiectu-

lui *Neptun Deep* include 10 sonde pe zăcămintele *Pelican Sud* și *Domino*, 3 sisteme de producție submarine, conducte colectoare asociate, o platformă offshore, o conductă de gaze naturale către Tuzla și o stație de măsurare a gazelor. Instalarea platformei se adaugă unei serii de repere importante atinse deja: a fost finalizată instalarea conductei de 160 km, iar construcția stației de măsurare a gazelor de la Tuzla și a clădirii de control avansează. În perioada următoare, proiectul intră într-o nouă etapă, concentrată pe conectarea tuturor componentelor sistemului: continuarea forajului sondelor de producție, instalarea și integrarea infrastructurii submarine, conectarea instalațiilor offshore la conducta de transport, precum și realizarea unui program extins de testare. ■

Opiniile publicate în *Univers ingineresc* aparțin autorilor și nu reprezintă punctele de vedere ale AGIR și/sau ale redacției. Potrivit legii, responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține autorilor sau sursei citate.

Opt companii românești sunt incluse în cea mai recentă ediție a **Deloitte EMEA Technology Fast 500**, clasamentul companiilor de tehnologie cu cea mai rapidă creștere din Europa, Orientul Mijlociu și Africa

Finware, Questo, Footprints AI, Steepsoft AI, DRUID AI, Bright Spaces, easySales și VauntOS sunt cele opt companii românești incluse în cea mai recentă ediție a **Deloitte EMEA Technology Fast 500**, clasamentul [companiilor de tehnologie cu cea mai rapidă creștere](#) din Europa, Orientul Mijlociu și Africa (EMEA).

„Rezultatele companiilor incluse în clasamentul **Deloitte EMEA Technology Fast 500** reconfirmă nivelul de dezvoltare a ecosistemului local de tehnologie și capacitatea antreprenorilor români de a construi afaceri inovatoare cu impact regional și global. Aceste companii se remarcă prin modul în care transformă inovația în rezultate comerciale concrete și mențin o dinamică susținută într-un mediu economic competitiv și în continuă schimbare”, a declarat Andrei Ionescu, Consulting Market Leader, Deloitte România, coordonatorul local al programului **Deloitte Fast 50 Europa Centrală**.

Potrivit unui comunicat al Deloitte, cel mai bine plasată companie românească în clasament este **Finware**, care ocupă locul 125. Compania este un fintech care dezvoltă soluții de automatizare a managementul numerarului și a operațiunilor de trezorerie pentru organizații cu mai multe entități și

activitate transfrontalieră, oferind prin intermediul tehnologiei *open banking* acces în timp real la gestionarea numerarului, plăți, încasări și raportare.

Pe locul 131 se află **Questo**, companie care a creat o platformă prin care utilizatorii descoperă destinații turistice și culturale prin experiențe interactive și jocuri desfășurate în aer liber.

Footprints AI, clasată pe locul 145, dezvoltă o platformă bazată pe inteligență artificială (IA) și analiză avansată a datelor care oferă companiilor din retail informații relevante despre comportamentul consumatorilor și dinamica pieței, sprijinindu-le în fundamentarea deciziilor comerciale și de extindere.

În clasament se regăsește și **Steepsoft AI**, care ocupă locul 173, compania fiind specializată în dezvoltarea de algoritmi personalizați de inteligență artificială care optimizează performanța și acuratețea în diverse activități, precum analiza predictivă sau procesarea limbajului natural.

DRUID AI, companie care dezvoltă agenți virtuali inteligenți și platforme de automatizare folosite de organizații din întreaga lume pentru optimizarea interacțiunii cu clienții și a proceselor interne, se

situează pe locul 347.

Pe locul 419 se află **Bright Spaces**, companie care a creat o platformă ce facilitează prezentarea, promovarea și administrarea spațiilor de birouri și simplifică procesul de interacțiune dintre proprietari, consultanți și chiriași.

Credit foto: [www.magnific.com](#)

easySales, clasată pe locul 444, a dezvoltat o platformă care automatizează și centralizează gestionarea vânzărilor online și le permite comercianților să administreze dintr-un singur loc activitatea desfășurată pe multiple marketplace-uri și canale de comerț electronic, contribuind la extinderea afacerilor în mediul digital.

Clasamentul companiilor românești este completat de **VauntOS**, situată pe locul

471, companie care a dezvoltat o platformă digitală destinată dezvoltatorilor și agenților imobiliare, care integrează managementul proprietăților și al interacțiunilor cu clienții, automatizarea vânzărilor și instrumente bazate pe inteligență artificială.

Câștigătorii **EMEA Technology Fast 500** au fost selectați pe baza ratei de creștere a veniturilor, iar companiile incluse în clasament au înregistrat o rată medie de creștere de 1132%. De asemenea, 152 dintre companiile incluse în clasament au raportat rate de creștere de peste 1000%.

Programul **Deloitte EMEA Technology Fast 500** ia în considerare în mod automat companiile analizate în cadrul clasamentului **Deloitte CE Fast 50**, la care [start-upurile locale se pot înscrie în această perioadă](#). Pentru a se califica pentru **Fast 50 Europa Centrală**, companiile trebuie să aibă venituri operaționale anuale de minimum 50 000 de euro în primii trei ani (2022 – 2024) și de cel puțin 100 000 de euro în 2025, să aibă sediul central într-o țară din Europa Centrală și să dezvolte tehnologii patentate ori să dețină drepturile de proprietate intelectuală asupra acestora. ■

Studiu UBB: Doar 20% dintre orașele românești și-au îmbunătățit constant serviciile de e-guvernare în ultimii 6 ani

Doar unul din cinci orașe din România și-a îmbunătățit constant serviciile digitale în ultimii ani, arată un studiu realizat de cercetătorii Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (FSPAC) din cadrul Universității Babeș-Bolyai (UBB), care au lansat zilele trecute platforma publică [www.orase-digitale.ro](#), unde cetățenii pot compara evoluția digitalizării celor 325 de orașe și municipii din România.

Credit foto: [www.magnific.com](#)

Potrivit unui comunicat al instituției de învățământ superior, studiul realizat de echipa FSPAC reprezintă cea mai amplă cercetare longitudinală dedicată digitalizării administrației publice locale din România și arată că, în perioada 2020 – 2026, doar unul din cinci orașe și-a îmbunătățit constant serviciile digitale, în timp ce majoritatea localităților au înregistrat cel puțin o stagnare după progresele realizate până în 2023.

Cercetarea s-a desfășurat pe parcursul a șase ani și a evaluat toate cele 325 de orașe și municipii din România utilizând un instrument unic la nivel național, aplicat în trei valuri de măsurare (2020, 2023 și 2026). Evaluarea a vizat 46 de indicatori grupați în cinci categorii: securitate și confidențialitate, ergonomie, conținut, servicii online și participare.

Datele complete sunt disponibile în format deschis și pot fi descărcate de pe platforma [www.orase-digitale.ro](#), aceasta

reprezentând primul instrument longitudinal de acest tip dedicat administrației locale din România.

Rezultatele cercetării evidențiază atât progrese, cât și vulnerabilități ale procesului de digitalizare la nivelul orașelor românești:

- doar 67 de orașe (21%) au înregistrat o evoluție pozitivă în ambele intervale analizate (2020 – 2023 și 2023 – 2026);
- aproape șase din zece orașe (59%) au progresat până în anul 2023, după care au înregistrat un regres;
- cele mai importante îmbunătățiri apar în domeniile în care există constrângeri externe, precum securitatea și serviciile online, respectiv cadrul legislativ și politicile europene;
- categoriile opționale, precum participarea cetățenilor și calitatea conținutului publicat online, au scăzut față de nivelul atins în 2023;
- dezvoltarea serviciilor online a fost susținută de platforme comune, precum [Ghișeul.ro](#), și de soluțiile oferite de furnizori privați.

„Datele arată că digitalizarea administrației locale nu este nicicum un proces ireversibil sau un progres care se realizează automat, ci unul care trebuie întreținut permanent. Între 2020 și 2026, majoritatea orașelor au urcat, apoi au coborât, fapt care arată că dezvoltarea serviciilor digitale are nevoie de continuitate, actualizare, mentenanță și investiții constante. În caz contrar, investițiile și dezvoltările realizate într-o etapă pot fi pierdute într-un singur ciclu electoral. Platforma [orase-digitale.ro](#) oferă tuturor acces la aceste date și creează un instrument transparent de monitorizare și comparație între orașe”, explică prodecanul FSPAC, conf. univ. dr. Nicolae Urs, coordonatorul studiului, citat în comunicat.

Rezultatele sunt relevante mai ales

în contextul în care România a investit, în ultimii ani, resurse importante în digitalizarea administrației publice, inclusiv prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), iar calitatea serviciilor publice digitale continuă să reprezinte o provocare recunoscută la nivel european. Platforma [www.orase-digitale.ro](#) permite oricărui utilizator să consulte rezultatele fiecărui oraș, să compare evoluția acestuia în timp și să descarce gratuit întreaga bază de date, împreună cu metodologia de cercetare.

„Spre deosebire de evaluările bazate pe strategii, bugete sau obiective asumate, indexul realizat de cercetătorii FSPAC-UBB măsoară experiența concretă a cetățeanului, analizând serviciile digitale disponibile în fiecare oraș din România”, precizează reprezentanții UBB.

Următorul val de măsurare este programat pentru 2029, când echipa de cercetare va putea evalua dacă regresul înregistrat în anul 2026 reprezintă începutul unui declin sau doar o etapă de recalibrare. ■

România a avut, în 2025, cea mai redusă alocare bugetară pe locuitor din UE pentru cercetare și dezvoltare

Guvernele statelor membre ale UE au alocat, anul trecut, aproximativ 130,2 miliarde euro pentru cercetare și dezvoltare (GBARD), echivalentul a 0,69% din PIB. Aceasta indică o creștere de 2,4 % față de

(917,2 euro/locuitor). Pe locurile următoare se situează Danemarca (627,1 euro) și Germania (553,5 euro). La polul opus, cele mai scăzute alocări bugetare au fost în România (18,8 euro/locuitor), Ungaria (57,4 euro) și Malta (73,7 euro).

Comparativ cu 2015, România (-9,6%) a fost singura țară din UE care a înregistrat o scădere a alocărilor bugetare pentru cercetare și dezvoltare în euro/locuitor, respectiv o diminuare de la 20,8 euro/locuitor în 2015 la 18,8 euro/locuitor în 2025. Celelalte țări din UE au înregistrat creșteri cuprinse între 14,7 % în Suedia (de la 363,4 euro/locuitor în 2015 la 416,7 euro/locuitor în 2025) și 495,5% în Bulgaria (de la 15,5 euro/locuitor la 92,3 euro/locuitor). ■

Credit foto: [www.magnific.com](#)

2024 (127,144 miliarde euro) și o creștere de 60,5% față de 2015 (81,138 miliarde euro), relevă datele publicate de Oficiul European pentru Statistică (Eurostat).

În 2025, alocările bugetare guvernamentale pentru cercetare și dezvoltare (GBARD) la nivelul UE s-au ridicat la 288,9 euro/locuitor, ceea ce reprezintă o creștere de 57,7% față de 2015 (183,2 euro/locuitor).

În rândul statelor membre ale UE, Luxemburg a înregistrat cele mai mari alocări bugetare pentru cercetare și dezvoltare

Este perfect explicabil interesul deosebit al colegilor ingineri care își desfășoară activitatea în cele mai diverse ramuri ale economiei față de evoluțiile la nivel macro și, nu ra-reori, în ultimul timp, față de procesele și fenomenele la scară globală. Deciziile pe care le adoptă nu pot fi fundamentate dacă nu se iau în considerare, cu toată determinarea specific inginerescă, factorii obiectivi interni și externi care domină realitățile actuale, în curs neîntrerupt de schimbare, nu întotdeauna în bine.

În această sferă largă de preocupări se înscrie, neîndoi-os, la loc central, evaluarea efectuată de două dintre cele mai mari agenții internaționale de rating. Astfel, **Agencia Fitch a menținut ratingul României la „BBB minus”, cu perspectivă negativă, iar Agenția Moody’s a menținut ratingul la „Baa3”, tot cu perspectivă negativă.**

Fitch, probe severe de anduranță

Considerăm că nu sunt necesare multe argumente în susținerea ideii că „verdictele” agențiilor internaționale de rating au o importanță capitală pentru orice economie națională. Este vorba – cum bine se știe – despre evaluări de care depinde locul unei țări la scară mondială în condițiile în care interdependențele devin tot mai strânse și tot mai ramificate. În acest sens, reamintim că majoritatea metodelor la care recurg aceste agenții se bazează pe două categorii de criterii: economice și politice. Principalele variabile macroeconomice vizează PIB pe locuitor, ritmul creșterii economice, rata inflației, balanța de plăți, dependența de export, gradul de acoperire a importului cu exporturi, rezervele valutare stabile pe perioade de o lună în funcție de importuri, datoria externă pe termen scurt, serviciul datoriei externe, raportul dintre datoria externă și PIB, precum și raportul dintre serviciul datoriei externe și exporturi. Criteriile politice se referă la structura socială, funcționarea instituțiilor, stabilitatea politică, măsurile de ordin economico-social, relațiile cu alte state și cu organisme financiare internaționale. În aprecierea riscului de țară, un rol important revine evaluatorilor care decid importanța și, în consecință, ponderea și scorul atribuite fiecărui factor de risc, toate îngemănate într-un indice agregat. În funcție de valoarea acestui indice, statele sunt grupate pe categorii sau clase, cărora le corespunde un anumit calificativ. De aici și cele menționate în cazul Fitch și Moody’s, respectiv „BBB minus”, cu perspectivă negativă, și „Baa3”, cu perspectivă negativă.

Copyright foto: magnific.com

57,9%, și va continua să se majoreze, deși într-un ritm mai lent. Totodată se prognozează că acoperirea plăților externe curente prin rezerve va scădea la 4,6 luni în 2028, de la 5,2 luni în 2025. Datoria externă netă va crește gradual spre 32% din PIB până în 2028, de la 22,5% din PIB în 2025.

Principialitate și consecvență

Cităm din raportul Agenției internaționale de rating Fitch: „*Calificativul acordat României este susținut de apartenența la UE și este asociat cu intrările de capital care sprijină convergența veniturilor și accesul la finanțarea externă. PIB-ul per capita și calitatea guvernării sunt peste ale altor țări cu rating «BBB». Aceste puncte tari sunt puse în balanță de deficitele bugetare și de cont curent, mari și persistente, de creșterea ponderii datoriei guvernamentale și a datoriei externe nete în PIB, a inflației ridicate și a politicii interne din ce în ce mai fragmentată și polarizată*”.

Când se trece la detalieri se constată că perspectiva negativă reflectă deteriorarea finanțelor publice, ca urmare a deficitelor fiscale ridicate, deși în declin, și creșterea rapidă a raportului dintre datoria guvernamentală și PIB. Măsurile de consolidare au îmbunătățit perspectiva fiscală, dar riscurile semnificative pe termen mediu rămân, ca urmare a dificultăților provocate de implementarea unor măsuri, de costurile socio-politice semnificative.

Fitch estimează că deficitul general guvernamental al României se va reduce la 5,9% din PIB în 2026, sub ținta oficială (6%), reflectând execuția mai bună de la începutul anului până în prezent și așteptata creștere a cheltuielilor de capital, adică a investițiilor, în semestrul doi. Este mult sub nivelul de 9,3% din 2024, dar deficitul fiscal rămâne printre cele mai ridicate în rândul țărilor cu rating „BBB”.

Agencia se așteaptă ca reducerea deficitului să fie mai lentă după 2026, cu numeroase riscuri de deteriorare înaintea alegerilor parlamentare din 2028. Creșterea slabă a economiei românești determină un spațiu limitat pentru măsuri suplimentare de consolidare fiscală, din cauza costurilor ridicate socio-economice și a incertitudinilor politice. Se estimează că deficitul fiscal se va atenua gradual la 5% din PIB în 2028.

În continuare, se prognozează că raportul dintre datoria guvernamentală și PIB va crește la 64,5% până în 2028, de la 59,3% la finalul lui 2025, peste media proiectată de

torul privat. Astfel, se va compensa parțial reducerea cheltuielilor publice de capital.

Inflația ridicată reprezintă o altă slăbiciune pentru ratingul României, consideră Fitch, rata anuală medie a inflației fiind în ultimii ani peste cea a țărilor cu rating „BBB” și mult peste ținta BNR de 2,5% +/-1pp. Se estimează o rată medie a inflației de 7,6% în 2026, de la 6,8% în 2025, înainte de a se modera la 3,8% în 2028.

Copyright foto: magnific.com

În opinia Fitch, factorii care ar putea duce, individual sau colectiv, la o apreciere negativă de rating ar fi eșecul implementării măsurilor suplimentare de consolidare fiscală, care, pe termen mediu, au ca efect stabilizarea datoriei publice, în urma tensiunilor politice prelunge care împiedică implementarea unor măsuri adecvate stărilor de fapt reale din economia României. Pe plan extern, efectele negative la adresa finanțării și lichidității sau asupra stabilității macroeconomice, provocate de tensiunile politice sporite sau de deficitele gemene persistente ridicate, ar putea duce la retrogradarea ratingului.

Dar există și „reversul medaliei”. Printre factorii care ar putea duce, individual sau colectiv, la acțiuni pozitive de rating, se află încrederea în progresele solide înregistrate prin consolidarea fiscală. Acestea vor sprijini stabilizarea datoriei ca pondere în PIB pe termen mediu, ceea ce ar putea duce la o revizuire a perspectivei atribuite ratingului României, de la negativă la stabilă, și reducerea gradului de îndatorare externă și a riscurilor de finanțare din străinătate, în urma îmbunătățirii structurale a deficitului de cont curent.

Concluzii pentru factorii decidenți la nivel micro și macroeconomic

În legătură cu aprecierea agenției Fitch, ministrul Finanțelor, Alexandru Nazare, a afirmat că „*România rămâne în categoria recomandată investițiilor – un nou test trecut la limită. Autoritățile vor continua să fie atent monitorizate de agențiile de rating – orice derapaj poate să fie însoțit de sancțiuni severe în perioada următoare. Menținerea ratingului Fitch a venit într-un context foarte dificil și cu o marjă minimă de siguranță. Acest rezultat a fost efectul unui efort instituțional excepțional, dus până în ultimul moment, de echipa Ministerului Finanțelor, în coordonare cu Banca Națională a României, care au documentat și susținut cu date solide fiecare argument pentru menținerea calificativului de investiții*”.

Potrivit ministrului Finanțelor, România are argumente financiare solide: deficitul cash s-a redus la 42 de miliarde de lei în primul semestru, de la 70 de miliarde de lei în perioada similară din 2025, iar Fitch estimează pentru acest an un deficit de 5,9% din PIB, sub ținta de 6%.

În concluzie, demitarul român a apreciat că „*evaluările agențiilor de rating reprezintă un reper important pentru percepția investitorilor asupra economiei noastre naționale și pentru condițiile în care se finanțează statul, companiile și populația. Menținerea calificativului în categoria recomandată investițiilor contribuie la păstrarea accesului României la piețele financiare și la susținerea încrederii în perspec-*

vele economice ale țării. Evoluția finanțelor publice, stabilitatea cadrului instituțional și continuitatea politicilor economice proactive vor rămâne elemente relevante în evaluările viitoare”.

Moody's evaluează situația economică a României tot pe baza obiectivă a realităților

Cum, desigur, s-a reținut, la rândul ei, Agenția Moody's a menținut ratingul atribuit României la nivelul „Baa3”, cu perspectivă negativă. Potrivit acestei agenții, decizia reflectă riscurile semnificative de implementare legate de programul ambițios de consolidare fiscală al României, în pofida progreselor inițiale în ceea ce privește reducerea deficitului. Se apreciază că „*următoarele luni vor fi importante în evaluarea capacității României de a menține sprijinul politic pentru o ajustare fiscală prelungită și pentru a implementa măsuri structurale care vor sprijini stabilizarea datoriei și îmbunătăți accesibilitatea datoriei în timp*”.

Confirmarea ratingului României „Baa3” reflectă progresele inițiale înregistrate conform programului de consolidare fiscală, care a încetinit majorarea datoriei guvernamentale și povara dobânzilor. De asemenea, confirmarea ratingurilor atestă aprofundarea procesului de integrare a țării în Uniunea Europeană (rating „Aaa”, cu perspectivă stabilă), ceea ce constituie cadrul instituțional menit să sprijine credibilitatea politică și să furnizeze acces la finanțarea acordată de UE. De asemenea, atestă potențialul solid de creștere al României și nivelurile de avuție relativ ridicate comparativ cu cele ale țărilor din aceeași categorie. Totodată, reconfirmă profilul de credit al României marcat de o vulnerabilitate ridicată la riscuri. Această realitate, pe lângă situația politică dificilă internă, pune în evidență în mare măsură expunerea ridicată la riscul geopolitic, precum și deficitele structurale ridicate de cont curent.

Plafonul de țară al României pe termen lung în valută și monedă locală a rămas nemodificat, la „A2”. Diferența de patru trepte dintre plafonul în monedă locală și ratingul suveran reflectă amprenta moderată a instituțiilor publice în economie, predictibilitatea moderată a acțiunilor Guvernului și fiabilitatea autorităților cheie, și, în același timp, riscurile provocate de vulnerabilitate. Ca stat membru al UE, politicile fiscale și macroeconomice ale României sunt supuse unor evaluări regulate ale Comisiei Europene, iar interdependența puternică bazată pe legături de comerț și investiții minimizează riscul de transfer și restricțiile de convertibilitate, în opinia Moody's.

În continuare, raportul relevă că „*în pofida reducerii deficitului ușor mai rapid decât se estima, povara dobânzilor va crește în următorii ani, ținând cont de necesitățile de finanțare și prevalența finanțării bazate pe piață. Moody's se așteaptă ca necesitățile de finanțare să se situeze la aproximativ 12% din PIB în medie în 2026 – 2028, în condițiile în care randamentul mediu al datoriei României a crescut semnificativ în ultimii doi ani*”.

Agencia previzionează că se vor majora cheltuielile cu dobânzile la 3,3% din PIB în 2028, de la 2,8% din PIB în 2025, și de la 2% din PIB în 2023. Condițiile preferențiale ale împrumuturilor SAFE și din Facilitatea de Redresare și Reziliență favorizează limitarea creșterii poverii datoriei, dar nu previn majorarea ei. Costurile de împrumut ale României rămân sensibile la evoluțiile fiscale și politice. Implementarea cu succes a consolidării fiscale și dovada continuității politicii ar putea sprijini un mediu de finanțare mai favorabil

decât evaluează în prezent Moody's, limitând deteriorarea accesibilității datoriei.

Agencia se așteaptă ca povara datoriei să crească, deși într-un ritm mai lent decât a anticipat la precedenta evaluare a ratingului. Moody's proiectează o creștere a datoriei la 64,5% din PIB în 2028, de la 59,3% din PIB în 2025, și o reducere graduală a deficitelor care stabilizează povara datoriei la aproximativ 66% din PIB până la finalul acestui deceniu. Totuși, această estimare se află sub semnul unei incertitudini majore.

Moody's semnaleză că o revizuire în creștere a ratingurilor României este puțin probabilă, ținând cont de perspectiva negativă. Această perspectivă ar putea reveni la stabilă dacă ar exista un consens politic în favoarea implementării și menținerii unui efort fiscal considerabil dincolo de anul 2026, efort care să controleze structural creșterea cheltuielilor și majorarea veniturilor. Această combinație de sprijin politic și modificări fiscale structurale ar spori încrederea în continuitatea măsurilor adoptate până în prezent, ar îmbunătăți încrederea piețelor și ar reduce costurile de finanțare, limitând astfel deteriorarea accesibilității datoriei. Semnele că acest sprijin există ar putea include adoptarea până la finalul lui 2026 a bugetului pe 2027 care să includă reducerea deficitului, precum și adoptarea legii salarizării sectorului public, care stabilizează și apoi reduce nota de plată pentru salariile din sectorul public.

Presiunile în jos asupra ratingului vin de la mediul politic și de la elaborarea politicilor, ceea ce este puțin probabil să fie propice pentru susținerea unui efort bugetar mare timp de mulți ani. Aceasta, în schimb, va pune costurile cu dobânzile și povara datoriei României pe o traiectorie ascendentă constantă, anulând, astfel, efectele pozitive ale reducerii deficitului din 2025 și 2026. O inversare a reformelor din ultimii ani ar pune, de asemenea, presiune în sens descendent asupra ratingurilor.

Încrederea – factor esențial în eficientizarea deciziilor

După anunțul oficial privind rezultatele evaluărilor efectuate de cea de-a doua agenție, ministrul Finanțelor a declarat: „*Reconfirmarea ratingului de către Moody's și recunoașterea progreselor fiscale, realizate mai rapid decât se anticipase, reprezintă un semnal extrem de important pe care am dorit să îl transmitem piețelor și investitorilor. Faptul că deficitul pe 2026 este prognozat în scădere la 5,8% din PIB demonstrează*

Copyright foto: magnific.com

„*ca măsurile noastre de disciplină bugetară, pe lângă faptul că dau rezultate palpabile, întăresc convingerea agențiilor de rating și a mediilor investiționale că vom atinge obiectivele fiscale din acest an. Pentru perioada următoare, prioritatea absolută rămâne continuarea procesului de ajustare fiscală în vederea protejării ratingului investițional și reducerii costurilor de refinanțare. Construirea consensului politic în jurul acestor obiective și evitarea blocajelor politice sunt premise necesare pentru revenirea perspectivei la «stabilă»*”.

Ministrul a explicat că ratingul de țară este un indica-

Copyright foto: magnific.com

tor al încrederii pe care investitorii și piețele financiare o au într-o economie, iar pentru România acest fapt înseamnă că rămânem o destinație credibilă pentru investiții și finanțare. Menținerea ratingului ajută România să se împrumute în condiții mai bune, să atragă investiții și să creeze premise pentru o economie mai stabilă, cu beneficii pentru cetățeni și mediul de afaceri.

Demnitarul român a adăugat că „*mesajul Moody's, similar mesajului recent Fitch, cât și din toate dialogurile directe cu echipa de la Finanțe este unul clar: trebuie să continuăm consolidarea fiscală și reformele asumate. Stabilitatea politică și disciplina bugetară sunt atent monitorizate și rămân esențiale pentru ca România să își consolideze această poziție și, în perioada următoare, să obțină îmbunătățirea perspectivei de rating. Aceasta rămâne principala noastră ambiție și obiectivul nr. 1 al perioadei următoare la Finanțe. Riscurile sunt însă ridicate, în continuare. Moody's indică presiuni importante generate de necesarul ridicat de finanțare, creșterea costurilor cu dobânzile, evoluția datoriei publice, dezechilibrul de cont curent și, mai ales, riscul ca fragmentarea politică să încetinească reformele și ajustarea fiscală. Am obținut acum o fereastră de aproximativ 5 săptămâni până la următoarea etapă importantă de evaluare, odată cu misiunea agenției S&P. Este un răgaz, dar în niciun caz un motiv de relaxare. Fiecare zi trebuie folosită pentru a confirma prin execuție bugetară, seriozitate și decizii coerente că România își respectă direcția asumată*”.

Conform tuturor acestor evaluări se poate considera cu deplin temei că următoarele luni vor fi esențiale pentru evaluarea capacității României de a păstra sprijinul necesar continuării ajustării fiscale și implementării reformelor structurale.

Agencia consideră că necesarul ridicat de finanțare și creșterea costurilor de împrumut vor continua să exercite presiuni asupra cheltuielilor cu dobânzile (estimate să ajungă la 3,3% din PIB în 2028), datoria publică estimându-se să urce la 64,5% din PIB în 2028. Totodată, Moody's reamintește că profilul de credit al României rămâne constrâns de expunerea ridicată la riscul geopolitic.

La 2 octombrie, cea de-a treia agenție de evaluare financiară S&P Global Ratings va da publicității rezultatele evaluării pe care a efectuat-o tot în scopul acordării unui calificativ corespunzător realităților economice românești.

În încheiere, prezentăm o informație a cărei însemnătate nu mai trebuie subliniată. Ministrul Finanțelor a anunțat că randamentele titlurilor de stat românești, atât cele emise pe piața internă, cât și pe piața externă, s-au îmbunătățit după decizia Moody's. Înainte de comunicarea publică a acestei decizii piețele au rămas prudente în ceea ce privește România. În timp ce randamentele obligațiunilor pe 10 ani din alte țări din regiune scădeau cu aproximativ 10-20 de puncte de bază, România a fost o excepție, investitorii așteptând decizia Moody's. După publicarea acesteia, însă, reacția piețelor a fost una favorabilă. Ministrul a anunțat, de asemenea, că un alt semnal pozitiv a venit de la licitația de titluri de stat, când investitorii au vrut să cumpere de 2,6 ori mai multe titluri decât suma pe care MF intenționa să o împrumute. Astfel, au fost depuse oferte de 1,79 miliarde de lei, față de cele 700 de milioane de lei anunțate inițial.

Sperăm că prin măsurile care se vor adopta în continuare, măsuri care se cer consonante cu interesele întregii societăți, se vor înregistra progrese notabile, astfel încât, în bună măsură, să fie depășite crizele suprapuse cu care ne confruntăm în prezent. (T.B.) ■

Proiectul strategic al cablului submarin Georgia – România avansează la etapa de pregătire a studiului marin

Proiectul cablului submarin Georgia – România (*Black Sea Submarine Cable – BSSC*), unul dintre proiectele strategice de infrastructură energetică ale Uniunii Europene în regiunea Mării Negre, avansează către o nouă etapă esențială: pregătirea studiului marin (*Marine Survey*), care va confirma traseul optim al viitoarei interconexiuni electrice dintre cele două țări.

Potrivit unui comunicat al Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice *Transelectrica*, zilele trecute s-a desfășurat, la București, un workshop tehnic dedicat coordonării următoarelor etape ale proiectului, eveniment care a reunit reprezentanți ai partenerilor instituționali și ai organizațiilor implicate în dezvoltarea acestei investiții strategice.

Workshopul a avut ca obiectiv evaluarea progresului înregistrat și coordonarea etapelor următoare de implementare, fiind analizate în special pregătirea studiului fundului Mării Negre (*Seabed Study/Marine Survey*), traseul cablului submarin, autorizarea componentei românești, calendarul activităților și estimările de cost.

„BSSC este un proiect de importanță strategică pentru securitatea energetică regională și europeană, iar cooperarea teh-

nică dintre partenerii implicați reprezintă un element relevant pentru maturizarea și implementarea acestuia. Workshopul a reflectat angajamentul comun pentru dezvoltarea unui proiect care va contribui la diversificarea surselor de energie, creșterea

Credit foto: www.magnific.com (imagine generată cu AI)

rezilienței sistemelor electroenergetice și consolidarea interconectării dintre Uniunea Europeană și regiunea Caucazului de Sud“, se menționează în comunicat.

În această etapă, activitățile sunt concentrate asupra pregătirii studiului marin, care va confirma traseul optim al cablului și va furniza datele tehnice necesare pentru proiectarea infrastructurii. Totodată, sunt pregătite actualizarea studiului de fezabilitate și analizele economice, financiare și

de reglementare care vor fundamenta viitoare decizii privind implementarea proiectului.

Un subiect important al reuniunii l-a reprezentat componenta românească a proiectului, fiind analizate traseul propus, procesul de autorizare și condițiile tehnice necesare integrării noii interconexiuni în Rețeaua Electrică de Transport și în Sistemul Electroenergetic Național, inclusiv investițiile necesare pentru integrarea unei capacități de 1300 MW în zona Constanța.

Proiectul beneficiază în prezent de sprijin financiar din partea Băncii Mondiale pentru etapa de pregătire și este evaluat în cadrul procesului TYNDP 2026, după includerea lui pe cea de-a doua listă europeană a Proiectelor de Interes Comun și Proiectelor de Interes Mutual (PCI/PMI). Aceste etape au un rol important pentru consolidarea statutului european al proiectului și pentru accesarea finanțărilor dedicate infrastructurii energetice strategice.

*

Cablul submarin Georgia – România este un proiect strategic de infrastructură energetică promovat de Georgia și Româ-

nia, care urmărește realizarea unei interconexiuni electrice în curent continuu de înaltă tensiune (HVDC) între cele două state prin intermediul unui cablu submarin amplasat în Marea Neagră.

Potrivit studiului de fezabilitate preliminar realizat de CESI în 2024, soluția recomandată presupune o interconexiune cu o capacitate de 1300 MW, la o tensiune de ± 525 kV, cu o lungime totală estimată la aproximativ 1155 de kilometri, dintre care circa 1115 de kilometri reprezintă traseul submarin. Capetele interconectorului sunt propuse la Topraisar (România) și Anaklia (Georgia), iar anumite segmente ale cablului vor fi instalate la adâncimi de peste 2500 de metri, ceea ce plasează proiectul printre cele mai complexe investiții de acest tip din Europa.

La începutul anului 2026, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice *Transelectrica SA* și *Georgian State Electrosystem* au semnat un Memorandum de Înțelegere care stabilește cadrul de cooperare pentru dezvoltarea documentațiilor tehnice, studiilor marine și evaluărilor economice, financiare, juridice, de reglementare și de mediu. Memorandumul sprijină maturizarea proiectului și nu reprezintă o decizie finală de investiție. ■

Parc fotovoltaic în apropierea Aeroportului Otopeni, până în 2027

Compania Națională Aeroporturi București (CNAB) a semnat contractul pentru proiectarea și execuția parcului fotovoltaic care va fi realizat în proximitatea Aeroportului Internațional „Henri Coandă” București, precum și pentru racordarea acestuia la uzina electrică a aeroportului. Potrivit unui comunicat al CNAB, proiectul

Credit foto: www.magnific.com

va fi implementat cu celeritate, până în decembrie 2027.

Investiția vizează realizarea unei centrale fotovoltaice cu o putere instalată de 12,6 MWp și a unui sistem de stocare a energiei de 17,88 MWh, racordate la uzina electrică de 20 kV a aeroportului.

Aceasta reprezintă prima etapă a dezvoltării unei centrale fotovoltaice cu o capacitate totală planificată de 31,5 MWp, integrată cu un sistem de stocare a energiei de 30 MWh.

Prin implementarea acestui proiect, CNAB urmărește creșterea gradului de independență energetică a Aeroportului Internațional „Henri Coandă” București, reducerea costurilor cu energia electrică și diminuarea impactului asupra mediului prin utilizarea surselor regenerabile de energie, contribu-

ind totodată la atingerea obiectivelor de sustenabilitate și eficiență energetică asumate la nivel național și european.

Pentru această etapă, CNAB a obținut o finanțare nerambursabilă eligibilă în valoare de 132 044 800 lei (fără TVA), în cadrul programului „Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile

pentru autoconsumul aerodromurilor, inclusiv sisteme de stocare a energiei“, finanțat din Fondul pentru Modernizare și gestionat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

Valoarea contractului pentru serviciile de proiectare, asistență tehnică și execuția lucrărilor este de 134 milioane lei, fără TVA. ■

S-a actualizat Programul național de control al poluării atmosferice

(Urmare din pag. 1)

azot (NO_x) și particulele fine în suspensie ($\text{PM}_{2,5}$). Totodată, inventarul național aferent anului 2023, transmis Comisiei Europene în februarie 2025, confirmă necesitatea consolidării măsurilor pentru reducerea acestor emisii.

Potrivit legislației în vigoare, Programul național de control al poluării atmosferice se actualizează prin Hotărâre a Guvernului o dată la patru ani sau ori de câte ori este necesar, inclusiv în situațiile în care datele raportate către Comisia Europeană indică riscul de nerespectare a

angajamentelor naționale privind reducerea emisiilor.

„Prin această Hotărâre, Guvernul reafirmă angajamentul României de a îmbunătăți calitatea aerului, de a proteja sănătatea populației și mediul, precum și de a respecta obligațiile asumate în cadrul Uniunii Europene. Implementarea măsurilor prevăzute în Program va contribui la reducerea impactului poluării atmosferice și la dezvoltarea unor politici publice eficiente pentru un mediu mai curat și mai sănătos“, precizează reprezentanții Executivului. ■

Stimați colegi, nu uitați de plata cotizației!

Cotizația de membru al AGIR pentru anul 2026

Conform Statutului, persoanele care nu au achitat cotizația timp de doi ani consecutivi își pierd calitatea de membru al AGIR. Nivelul cotizației pentru anul 2026 este:

- 50 lei înscrierea unui nou membru (include și legitimație nouă);
- 150 lei cotizația anuală (studenții din anii III și IV nu plătesc cotizație);
- 100 lei cotizația anuală pentru pensionari;
- legitimație – 15 lei (dacă aveți deja legitimație tip card, nu mai este nevoie să o schimbați).

◆ Membrii AGIR cu domiciliul în străinătate:

- 25 euro taxa de înscriere;
- 75 euro cotizația anuală.

◆ Membrii colectivi

- 500 lei taxa de înscriere;
- 1000 lei cotizația anuală.

◆ Membrii susținători: minimum 2000 lei.

- Taxa EurIng: 350 euro.
- Membrii SETEC (Societatea

Expertilor Tehnici Extrajudiciari și Consultanți): 100 lei.

Plata taxelor se poate efectua astfel:

1. Online, prin contul de membru <https://www.agir.ro/contul-meu-membru.html> (Puteți urma pașii – https://www.agir.ro/stiri/plata-online-a-taxelor-si-cotizatiilor-agir_674.html)

2. CONT LEI: RO35 BTRL 0410 1205 W359 08XX, Banca Transilvania, Agenția Piața Amzei

CONT LEI: RO55 BRMA 0580 0580 0070 0000, EximBank, Agenția Piața Amzei

CONT EURO: RO95 BTRL EUR CRT00W3590801, Banca Transilvania, Agenția Piața Amzei

*La plata prin bancă se specifică numele și numărul legitimației, dacă acesta se cunoaște.

3. La sediul AGIR sau la conducerea sucursalei de care aparține membrul.

Analiză statistică: 9,3% din totalul companiilor sunt inovatoare

Cercetarea statistică privind inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri realizată de Institutul Național de Statistică (INS), dată publicității în aceste zile, relevă că, în perioada 2022 – 2024, ponderea întreprinderilor inovatoare în totalul întreprinderilor a fost de 9,3%, în creștere cu 0,5 puncte procentuale față de perioada 2020 – 2022. Astfel, INS relevă că din eșantionul de 26 572 întreprinderi analizate în cercetare, 2472 întreprinderi au desfășurat *activități inovatoare*, din care 2387 sunt *inovatori de succes*, implementând cel puțin o inovație de produs și/sau proces de afaceri.

Companiile inovatoare generează aproximativ un sfert din cifra de afaceri totală

„Întreprinderile inovatoare generează aproximativ un sfert din cifra de afaceri totală a întreprinderilor, deși reprezintă puțin peste 9% din mediul de afaceri. Aproximativ unul din cinci salariați și-a desfășurat activitatea într-o întreprindere inovatoare”, precizează INS.

Credit foto: www.magnific.com

Unul din principalii indicatori ce caracterizează activitatea inovatoare este raportul dintre întreprinderile inovatoare și numărul total de întreprinderi din populația statistică. Pentru perioada 2022 – 2024, calculul acestui indicator arată că **ponderea întreprinderilor inovatoare** a fost de **9,3%**, iar a întreprinderilor non-inovatoare de **90,7%**.

Din totalul întreprinderilor, **4%** au introdus sau implementat **numai produse** noi sau îmbunătățite semnificativ, în timp ce **2%** dintre acestea au implementat **numai procese de afaceri** noi sau îmbunătățite semnificativ. Ponderea întreprinderilor care au avut atât **inovații de produse**, cât și **inovații de procese de afaceri** a fost de **3,0%**.

În funcție de clasificarea întreprinderilor inovatoare, după fiecare tip de inovație, cercetarea arată că din totalul companiilor, **6,9%** au fost firme cu cel puțin o inovație de produs și **5,0%** firme cu cel puțin o inovație de procese de afaceri.

Topul activităților inovatoare

Pe activități economice, întreprinderile din sectorul serviciilor au fost mai inovatoare, având o pondere de **9,5%** în totalul întreprinderilor din servicii, iar cele din sectorul industriei au reprezentat **9,0%** din totalul întreprinderilor din industrie.

În activitățile economice ale **sectorului industrie**, industria prelucrătoare deține o pondere de **89,8%** a întreprinderilor inovatoare, în totalul întreprinderilor din acest sector, restul activităților având ponderi mult mai mici: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare **5,9%**, industria extractivă **3,0%** și producția și furnizarea de energie electrică

și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat **1,3%**.

În activitățile **sectorului servicii**, ponderea cea mai mare a întreprinderilor inovatoare, în totalul întreprinderilor din acest sector, este deținută de comerțul cu ridicata (**38,1%**), urmată de transport și depozitare (**32,8%**), sectorul informații și comunicații (**13,6%**), activități profesionale, științifice și tehnice (**11,3%**) și intermediari financiare și asigurări (**4,2%**).

Pentru perioada analizată, **activitățile economice** cele mai inovatoare, după ponderea în totalul întreprinderilor din sectorul lor de activitate, au fost cele din: cercetare-dezvoltare (**57,0%**), activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale) (**35,2%**) și fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (**33,5%**).

Pe clase de mărime, după numărul de salariați, cele mai inovatoare sunt întreprinderile mari (**22,7%**), urmate de cele mijlocii (**12,4%**) și cele mici (**7,8%**). Ordinea se păstrează și pentru cele două sectoare, industrie și servicii.

În intervalul la care se referă analiza, **din totalul întreprinderilor inovatoare de produse**, **68,4%** au dezvoltat inovațiile în propria întreprindere, **27,1%** din întreprinderi au introdus produse împreună cu alte întreprinderi, **17,6%** le-au realizat prin adaptarea sau modificarea bunurilor sau serviciilor dezvoltate inițial de alte întreprinderi sau organizații și **7,7%** au fost realizate în alte întreprinderi.

Din totalul întreprinderilor inovatoare de procese de afaceri, **76,2%** și-au dezvoltat inovațiile de procese de afaceri în propria întreprindere, **27,2%** au dezvoltat inovațiile împreună cu alte întreprinderi, **12,6%** și-au implementat inovațiile prin adaptarea sau modificarea proceselor dezvoltate inițial în alte întreprinderi, iar **5,9%** au avut inovații de procese de afaceri dezvoltate de alte întreprinderi.

Principalii indicatori economici ai întreprinderilor inovatoare

În anul 2024, **cifra de afaceri** a întreprinderilor inovatoare a fost de **378,752 miliarde lei** prețuri curente, reprezentând **25,2%** din cifra de afaceri totală a întreprinderilor. **Ponderea cifrei de afaceri** a întreprinderilor inovatoare în cifra de afaceri totală a întreprinderilor, în funcție de tipul inovației, a fost de **6,6%** pentru inovații numai de procese de afaceri și **5,0%** pentru inovații numai de produse. Cifra de afaceri a întreprinderilor inovatoare atât de produse, cât și de procese de afaceri, a reprezentat **12,4%** din totalul cifrei de afaceri.

Din totalul cifrei de afaceri a întreprinderilor care au introdus cel puțin un produs nou sau îmbunătățit semnificativ, **18,9%** reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru întreprindere, iar **8,1%** reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru piață, restul de **73,0%** reprezentând cifra de afaceri a întreprinderilor care nu au operat schimbări asupra produselor.

Din **numărul total de salariați** ai întreprinderilor, **19,0%** și-au desfășurat activitatea într-o întreprindere inovatoare, iar din

rândul acestora **4,9%** au activat în întreprinderile inovatoare numai de produse, **3,5%** în întreprinderile inovatoare numai de procese

Credit foto: www.magnific.com

de afaceri și **9,2%** în întreprinderi inovatoare atât de produse, cât și de procese de afaceri.

În anul 2024, **valoarea totală a cheltuielilor** întreprinderilor inovatoare a fost de **4,564 miliarde lei** prețuri curente.

Din totalul cheltuielilor pentru activitatea inovatoare a întreprinderilor, **78,5%** au fost alocate activității de cercetare-dezvoltare internă, **11,4%** din cheltuieli au fost destinate cercetării-dezvoltării externalizate (inclusiv întreprinderi din grupul propriu de întreprinderi) și **10,1%** au reprezentat celelalte cheltuieli cu inovarea (exclusiv cheltuielile de CD).

În perioada 2022 – 2024, **11,9%** din întreprinderile inovatoare au folosit cel puțin un tip de **finanțare publică** pentru activitățile inovatoare: **7,1%** de la Guvern, **3,0%** de la autorități locale sau regionale și **7,0%** de la Uniunea Europeană. Analiza relevă, totodată, că **42,1%** din totalul întreprinderilor inovatoare au avut **acorduri de cooperare** în realizarea inovațiilor. Ponderea întreprinderilor mari care au avut o cooperare cu alte întreprinderi a fost de **58,4%** din totalul acestora.

Principalii **parteneri de cooperare** ai întreprinderilor inovatoare au fost furnizorii de echipamente, materiale, componente sau

software (**18,8%** din totalul întreprinderilor inovatoare) și clienții sau cumpărătorii din sectorul privat (**14,3%** din totalul întreprinderilor inovatoare). Aceeași ierarhie se păstrează și la nivel de sector de activitate. Pe sectoare economice, în sectorul servicii au fost înregistrate mai multe cooperări decât în sectorul industrie (**51,7%** față de **29,9%** din total întreprinderi inovatoare). Pe clase de mărime a întreprinderilor, companiile mari au avut mai multe cooperări decât cele mici și mijlocii (**58,4%** față de **39,2%**, respectiv **42,9%** din totalul întreprinderilor inovatoare).

Inovarea în profil teritorial

Cele mai mari ponderi ale întreprinderilor inovatoare în totalul întreprinderilor din regiune s-au înregistrat în regiunea **București-Ilfov** (**16,7%**) și regiunea **Centru** (**14,3%**), iar cele mai **scăzute** în regiunea **Sud-Vest Oltenia** (**1,8%**) și regiunea **Vest** (**3,7%**).

*

Conform INS, o **inovație** reprezintă un produs sau proces nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele sau procesele anterioare ale unității și care a fost pusă la dispoziția potențialilor utilizatori sub formă de produs sau utilizată de către unitate sub formă de proces.

Întreprinderile inovatoare sunt cele care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Termenul acoperă ambele tipuri de inovatori, precum și întreprinderile cu inovații nefinalizate sau abandonate, și se referă la întreprinderile active.

Întreprinderile non-inovatoare sunt acele întreprinderi care nu au avut nicio activitate inovatoare în perioada analizată. ■

Termenul de depunere a cererilor de finanțare aferente programului SME Eco-Tech a fost prelungit până la 24 septembrie 2026

Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului (MEDAT) a prelungit perioada de înscriere în cadrul **SME Eco-Tech**, program destinat sprijinirii transformării verzi și digitale a întreprinderilor mici și mijlocii din industria prelucrătoare. Astfel, potrivit unui comunicat al MEDAT, termenul de depunere a cererilor de finanțare s-a prelungit până la data de 24 septembrie 2026, ora 20:00.

„Măsura oferă întreprinderilor eligibile un interval suplimentar pentru pregătirea și depunerea proiectelor, inclusiv în contextul modificărilor recente aduse programului. În funcție de gradul de utilizare a fondurilor disponibile, perioada de înscriere poate fi prelungită până la epuizarea bugetului alocat. În același timp, MEDAT analizează noi măsuri de optimizare a programului, menite să faciliteze accesul întreprinderilor la finanțare, să răspundă cât mai bine nevoilor mediului de afaceri și să contribuie la creșterea atractivității schemei de finanțare”, se menționează în comunicat.

La începutul lunii iulie, MEDAT a flexibilizat condițiile de acces în cadrul

programului, fiind extinsă categoria aplicanților care pot accesa finanțarea, precum și lista activităților sprijinite.

Totodată, pe pagina dedicată programului **SME Eco-Tech** de pe site-ul MEDAT www.economie.gov.ro, aplicanții pot consulta o serie de clarificări și [atenționări](#)

Credit foto: www.magnific.com

cu privire la unele aspecte frecvent întâlnite în procesul de evaluare a solicitărilor de finanțare depuse până în prezent, precum și [manualul de utilizare a platformei](#) în etapa de depunere a cererilor de finanțare.

Înscrierile se realizează exclusiv online, prin intermediul platformei sme-eco-tech.gov.ro. ■

● „**Parcurile Generațiilor**“ – prima campanie națională de promovare a parcurilor naționale ale României. Ministerul Mediului, Apeilor și Pădurilor (MMA) și Fundația *Conservation Carpathia* au lansat campania națională „*Parcurile Generațiilor*“, un demers prin care românii sunt invitați să descopere ce înseamnă cu adevărat un parc național și de ce aceste locuri reprezintă unele dintre cele mai valoroase comori naturale ale țării. „România are parcuri naționale cu o istorie de aproape un secol: Retezatul, primul parc național al țării, a fost înființat în 1935. Și totuși, datele recente ne arată că prea puțini români știu ce înseamnă cu adevărat un parc național și ce rol are el pentru natură, climă, apă, comunități și economie locală. Aici trebuie să intervenim: cu informație clară, spusă simplu, care îi ajută pe oameni să înțeleagă valoarea acestor locuri și să le viziteze responsabil“, a declarat ministrul de resort. România are 13 parcuri naționale, care protejează peste 317 500 de hectare de păduri, munți, chei, peșteri și habitate naturale. Aceste ecosisteme conservă specii rare și contribuie la protejarea unui patrimoniu natural de importanță europeană. Parcurile naționale

Credit foto: www.magnific.com

naționale păstrează apa în natură, reduc efectele secetei și ale inundațiilor, răcoresc aerul în perioadele de caniculă și contribuie la adaptarea la schimbările climatice. „Campania răspunde unei realități evidențiate de studiile recente: deși mulți români spun că au vizitat un parc național, majoritatea confundă aceste arii protejate cu alte tipuri de rezervații sau zone naturale, iar peste 80% nu cunosc caracteristicile care le diferențiază. Mesajul campaniei este simplu și memorabil: «Există parcuri... și există parcuri naționale»“, subliniază MMA. ■

● **România, locul 61 în clasamentul internațional al competitivității în 2026, din 70 de economii analizate.** Țara noastră se situează pe locul 61 din 70 de economii analizate în clasamentul internațional al competitivității (cu 12 poziții mai jos față de anul anterior), potrivit Anuarului Competitivității Mondiale, ediția 2026, citat de Centrul de Informare Tehnologică – CIT-IRECSON. „România înregistrează scăderi importante la toți cei 4 factori de competitivitate: coboară 6 locuri la «Performanța economică» (ocupând locul 62); coboară 17 locuri la «Eficiența guvernamentală» (locul 61); coboară 19 poziții la «Eficiența mediului de afaceri» (locul 69); coboară 10 locuri la «Infrastructură» (locul 55). «Performanța economică» a scăzut prin modul în care s-a mișcat economia în general, reflectat prin valorile indicatorilor macro-economiци care arată că motorul economic are probleme de funcționare. Creșterea reală a PIB (0,7% în 2025, locul 57), balanța contului curent (-7,9% în 2025, locul 67), inflația (7,3% în 2025, locul 63), șomajul în rândul tinerilor (36% dintre tinerii care vor să muncească și caută un loc de muncă, nu reușesc să-l găsească, locul 64), sunt doar câteva dintre cauzele importante pentru scăderea performanței economice“, se arată într-un comunicat al CIT-IRECSON. ■

S-a deschis *CompassHub Iancului*, un nou spațiu dedicat educației digitale gratuite în București

Primăria Municipiului București (PMB), prin Biblioteca Metropolitană București (BMB) și Asociația *Young Initiative*, anunță deschiderea oficială a *CompassHub Iancului*, un nou hub de educație digitală amenajat în unul dintre spațiile BMB, în zona Piața Iancului, la doar două minute de stația de metrou. „Amenajat cu sprijinul financiar al parteneriatului dintre HP și YMCA (prin YMCA Europe și YMCA România), noul spațiu poate fi utilizat de ONG-uri, școli și formatori independenți pentru organizarea de activități educaționale gratuite destinate comunității“, se menționează într-un comunicat al BMB.

CompassHub Iancului este un spațiu deschis de educație digitală, gândit ca un loc în care comunitatea învață de la primii pași în tehnologie până la competențele necesare într-o lume aflată în continuă transformare. Spațiul a fost amenajat între noiembrie 2025 și mai 2026, transformând unul dintre cele 30 de spații ale Bibliotecii Metropolitane București într-un hub modern de învățare, dedicat comunității din estul Capitalei.

Potrivit reprezentanților BMB, modelul propus de *CompassHub Iancului* este unul de colaborare între sectorul public, privat și societatea civilă. Organizațiile neguvernamentale, instituțiile de învățământ și formatorii independenți vor putea utiliza gratuit infrastructura pusă la dispoziție pentru organizarea de programe și activități educaționale destinate comunității.

„Amplasarea în zona Iancului nu este întâmplătoare. Estul Bucureștiului

dispune de mai puține spații dedicate activităților educaționale gratuite decât zonele centrale, iar locația, situată la două minute de stația de metrou Piața Iancului și în imediata apropiere a mai multor linii de transport public, este ușor accesibilă pentru comunitate“, se precizează în comunicat.

CompassHub Iancului poate fi utilizat de ONG-uri, școli și formatori independenți pentru organizarea de traininguri, ateliere, seminare, întâlniri de lucru și alte activități educaționale. Rezervarea se realizează online, prin formularul disponibil pe pagina dedicată proiectului, principala condiție fiind ca activitățile organizate să fie gratuite pentru participanți.

Sala are o capacitate de aproximativ 25 de persoane și este dotată cu mese modulare, scaune, televizor cu funcții de mirroring (AirPlay/Chromecast), aparat de cafea și ceai, mini-zonă de catering și conexiune Wi-Fi gratuită.

CompassHub Iancului este situat pe Șoseaua Mihai Bravu nr. 116, cu acces din Bd. Pache Protopopescu nr. 133. Mai multe informații și formularul de rezervare sunt disponibile pe pagina dedicată proiectului: <https://www.younginitiative.org/compasshub/>.

CompassHub Iancului face parte

dintr-o inițiativă internațională lansată în 2022 de HP Inc. și YMCA, dedicată reducerii decalajului digital în rândul tinerilor și comunităților vulnerabile din întreaga lume. Numai în anul 2025, componenta europeană a programului, coordonată de YMCA Europe, a sprijinit crearea a peste 500 de huburi digitale comunitare în 23 de țări, ajungând la sute de mii de beneficiari.

Credit foto: www.younginitiative.org

„Prin acest proiect, Biblioteca Metropolitană București își continuă strategia de modernizare a rețelei de filiale, dezvoltând spații care completează rolul tradițional al bibliotecii și răspund nevoilor actuale ale comunității, de la lectură și cultură până la educație digitală, inovare și învățare pe tot parcursul vieții. *CompassHub Iancului* este gândit și ca un model-pilot, care poate fi adaptat și replicat, în viitor, și în alte filiale ale BMB, în funcție de nevoile comunităților locale și de oportunitățile de parteneriat“, se menționează în comunicat. ■

Durata medie preconizată a vieții profesionale a ajuns la 37,5 ani în 2025, în UE; în România, indicatorul este de 32,7 ani

Pe baza datelor din 2025, se preconizează că persoanele cu vârsta de cel puțin 15 ani din Uniunea Europeană vor lucra în medie 37,5 ani, în creștere de la 37,2 ani în 2024, relevă datele publicate de Oficiul European de Statistică (Eurostat). „Din 2016, durata preconizată a vieții profesionale în UE a crescut cu 2,3 ani, de la 35,2 la 37,5. Cu toate acestea, acest indicator diferă în mod semnificativ de la o țară a UE la alta“, precizează Eurostat.

În 7 țări din UE, durata medie preconizată a vieții profesionale este de 40 de ani sau mai mult: Țările de Jos (44,0 ani), Suedia (43,4), Danemarca (42,6), Estonia (41,5), Irlanda (40,7), Germania (40,2) și Finlanda (40,1). În schimb, România (32,7 ani), Italia (33,0) și Bulgaria (34,6) au cea mai scurtă viață profesională.

Repartiția pe sexe relevă că bărbații au o viață profesională mai lungă decât femeile. Potrivit datelor aferente anului 2025, se preconizează că bărbații din UE vor lucra în medie 39,5

ani, cu cele mai lungi durate în Țările de Jos (45,9 ani), Suedia și Danemarca (ambele cu 44,5) și Irlanda (43,4). Cele mai scurte vieți profesionale preconizate pentru bărbați sunt în Bulgaria (35,9

(29,1) și Grecia (31,8).

Potrivit Eurostat, indicatorul privind *durata preconizată a vieții profesionale* estimează numărul mediu de ani în care se preconizează că o persoană

Credit foto: www.magnific.com

în vârstă de 15 ani va rămâne pe piața forței de muncă (angajată sau șomeră) în condițiile actuale. Indicatorul nu reflectă vârsta legală de pensionare, obiectivele de politică sau orice măsură prescriptivă a duratei în care persoanele trebuie sau ar trebui să lucreze. În schimb, acesta de-

scrie modelele observate de participare pe piața forței de muncă. Aceasta se calculează utilizând speranța de viață și ratele de participare la forța de muncă specifice vârstei, în care forța de muncă include atât persoanele angajate, cât și șomerii. ■

scrie modelele observate de participare pe piața forței de muncă. Aceasta se calculează utilizând speranța de viață și ratele de participare la forța de muncă specifice vârstei, în care forța de muncă include atât persoanele angajate, cât și șomerii. ■

UNIVERS INGINERESC

ISSN 1223-0294
Adresa: Calea Victoriei nr. 118, sector 1, București, 010093
Telefon: + 4021 316 89 93
Fax: + 4021 312 55 31
<http://www.agir.ro>
e-mail: univers.ingineresc@agir.ro

Colegiul director:

• Prof. univ. dr. ing. Corneliu Berbente
• Prof. univ. asoc. dr. ing. dipl. DHC Mihai Mihăiță
• Prof. univ. dr. ing. dipl. DHC Gheorghe Manolea
• Prof. univ. dr. ing. DHC Florin Teodor Tănăsescu

Redacția:

– Redactor-șef: Ing. Alexandra Rizea
– Editorialist: Dr. ec. Teodor Brateș
– Colaboratori:
• Prof. univ. dr. ing. Alexandru Marin
• Prof. univ. dr. ing. Dumitru Mnerie
• Dr. ing. Amuliu Proca

• Prof. univ. dr. habil. ing. Eur Ing Ionel Starețu

Grafică și dtp: Mihai Găzdaru

„Univers Ingineresc“ apare din anul 1990

Din vârful peniței

Un fel de optimism

Opațul, lampa, lumânarea
Cheamă trecutul și visarea,
Și nu vor trece prea mulți ani
Să le fim iar contemporani.

Nicolae Dragoș

(Din volumul „Călătorie incomodă
prin Țara lui Papură Vodă“)